

መንጎኮካል ኳድሪቫለንት ክታቢታት Meningococcal Quadrivalent Vaccines

ኸታቢት ኣብ ዝሓለፉ 50 ዓመታት ኣብ ካናዳ ኻብ ዝኾነ ይኹን ካልእ ናይ ጥዕና ስጉምቲ ንላዕሊ ህይወት ሰባት ኣድሒኑ እዩ።

መንጎኮካል ኳድሪቫለንት ክታቢታት እንታይ እዮም?

መንጎኮካል ኳድሪቫለንት ክታቢታት ካብ 4 ዓይነታት መንጎኮካል ባክተርያ ይከላኸሉ፡፡ ዓይነታት A፣ C፣ Y ከምኡውን Wን። እቶም ክታቢታት ወይ ፖሊሳካራይድ ወይ ኮንጁጌት ክታቢታት እዮም። እቲ ኣብ B.C ካብ ሕግማት ንነዊሕ እዋን ዝጸንሕ መከላኸሊ ይህብ እዩ። እቲ ክታቢት ብጥዕና ካናዳ ዝተፈቐደ እዩ።

መን ክታቢት መንጎኮካል ኳድሪቫለንት ኮንጁጌት ክረከብ ኣለዎ?

እቲ ክታቢት ኣብ 9ይ ክፍሊ ንዝርከቡ ህጻናት ብነጻ እዩ ዝወሃብ።

እቲ ክታቢት ንሕማም መንጎኮካል ልዑል ሓዲጋ ንዘለዎም ህጻናትን ዓቢይትን እውን ብነጻ ይወሃብ። ንሳቶም ድማ፡-

- ሓሞት ዘይብሎም፣ ወይ ብግቡእ ዘይሰርሕ ሓሞት ዘለዎም
- ናይ ስርዓተ ምክልኻል ሕማም ጸገማት ሓዊሱ ኮምፕሊኒን፣ ፕሮፕሮዲን፣ ፋክተር ዲ ወይ መባእታዊ ጸረ-አካላት ሕጽረት ዘለዎም
- ናይ ደሴት ዋህዮ ወይ ጽኑዕ አካል ምትካል፣ ወይ ድማ እቶም ሓዲ ዝጸበዩ ዘለዉ ሰባት
- ምትካል ዋህዮታት መበቆል ዘለዎም
- ምስ ሓዲ ሕማም መንጎኮካል A፣ Y ወይ W ዘለዎ ሰብ ብቐረባ ርክብ ዝገበረ፣ ወይ ኣብ እዋን ለቡዳ B.C. በዚእም ናይ ምልካፍ ሓዲጋ ከምዘለዎም ብህዝባዊ ጥዕና ዝተወሰኑ ሰባት

እቲ ክታቢት ነዞም ዝሰዕቡ ሰባት ዝምክር ኮይኑ፣ ብነጻ ግን ኣይወሃብን፡-

- ሰራሕተኛታት ላቦራቶሪ ብስሩዕ ንዝተቐልዑ
- ናይ መንጎኮካል ባክተርያ
- ወተሃደራዊ ኣባላት

እቶም ንሕማም መንጎኮካል ልዑል ሓዲጋ ዘለዎ ከባቢ ዝነብሩ ወይ ዝጻዓዙ ሰባት ብዛዕባ ልዑል ሓዲጋ ዘለዎም ናይ

መገሻ ቦታታት ሓበሬታ ንምርካብ ምስ ናይ መገሻ ክሊኒክ ተወከሱ።

እቲ ክታቢት መብዛሕትኡ ግዜ ከም 1 ዓቕን እዩ ዝወሃብ። ገለ ሰባት ተወሳኺ መጠን ናይቲ ክታቢት ከድልዮም ይኸእል እዩ። ተወሳኺ ዓቕን ዘድልዩኻ እንተኾይኑን መዓስ ክትረኽቡ ከም ዘለካን ንምፍላጥ ምስ ወሃቢ ክንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ።

ነቲ ነጻ ክታቢት ብቐዓት ዘይኮኑ ግን ከእ ካብ መንጎኮካል A፣ C፣ Y ከምኡውን W ዝበሃሉ ዓይነታት ሕማም ክከላኸሉ ዝደልዩ ሰባት፣ ነቲ ክታቢት ኣብ መብዛሕትኡ ፋርማሲታትን ናይ መገሻ ክሊኒካትን ክገዝእዎ ይኸእሉ።

ናይ ኩሎም ዝተረኽቡ ክታቢታት መዝገብ ምሓዝ ኣገዳሲ እዩ።

እቲ ክታቢት እንታይ ረብሓታት ኣለዎም?

እቲ ክታቢት፣ ካብ ረኽሲ መንጎኮካል፣ ከቢድን ሓዲ ሓዲ ግዜ ድማ ሞት ዘስዕብን ሕማም ንምክልኻል ዝበለጸ መንገዲ እዩ።

ውላድካ ክተኸትብ ከለካ፣ ንኻልእት እውን ክትከላኸል ትሕግዝ።

ድሕሪ እቲ ኸታቢት ክመጽኡ ዝኸእሉ ግብረ-መልሰታት እንታይ እዮም?

ክታቢታት ኣዝዮም ውሑሳት እዮም። ካብ ሕማም መንጎኮካል ምውሳድ ነቲ ክታቢት ምውሳድ ኣዝዩ ውሑስ እዩ።

ልሙዳት ግብረ መልሲ ናይቲ ክታቢት፣ እቲ ክታቢት ኣብ ዝተዋህበሉ ቦታ ቃንዛ፣ ምቕያሕን ሕበጥን ከጠቓልል ይኸእል። ሕማም ርእሲ፣ ቃንዛ ጭዋዳታት፣ ድኻም፣ ቁሪ ቁሪ ምባል፣ ረስኒ እውን ዕግርግር ምባል ድሕሪ ምውሳድ ክታቢት ከጋጥም ይኸእል እዩ። እዞም ምላሽ ፈኮሰቲ ኮይኖም ብሓፈሻ ካብ 1 ክሳብ 2 መዓልታት ዝጸንሑ እዮም።

ኣሰታሚኖፊን (ንኡብነት ታይለኖል®) ወይ ኢብዩፕሮፊን (ንኡብነት ኡዲቪል®) ንረስኒ ወይ ቃንዛ ኸስምዓካ ኸሎ ክወሃብ ይኸእል እዩ። ASA (ንኡብነት ኣስፓሪን®) ጠንቁ ሕማም ረይ ሲንድሮም ክኸውን ስለ ዝኸእል ትሕቲ 18 ዓመት ንዝዕድሚኡ ዝኾነ ይኹን ሰብ ክወሃብ የብሉን።

* ኢቡፕሮፊን ንትሕቲ 6 ወርሒ ዝዕድሚኦም ህጻናት መጀመርታ ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ከይተዘራረብካ ክወሃብ የብሉን።

ብዛዕባ ረይ ሲንድሮም ዝበለጸ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ [HealthLinkBC File #84 Reye Syndrome](#) ርአ።

ዝኾነ ይኹን ክታብት ድሕሪ ምውሳድካ ን15 ደቆይቕ ኣብቲ ክሊኒክ ምጽናሕ ኣገዳሲ እዩ። ምኽንያቱ ኣዝዩ ሳሕቲ ዝረከተኻ እሎ ኣሎ። ካብ ሚልዮን ትሕቲ 1፣ ኣናፊላክሲስ ዝበሃል መፍርሒ-ህይወት ኣለርጂክ ግብረ-መልሲ ኣሎ። እዚ ድማ ቆፎ ኣፍልቢ፣ ጸገም ምስትንፋስ ወይ ምሕባጥ ጎሮሮ፣ መልሓስ ወይ ከንፈር ከጠቓልል ይኸእል እዩ። እዚ ግብረ-መልሲ እንተተፈጠሩ፣ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ክሕክም ይኸእል እዩ። ህጹጽ ሕክምና ኤፒንፍሪን (ኢድሪናሊን) ምምሕዳርን ብኣምቡላንስ ናብቲ ዝቐረበ ክፍሊ ህጹጽ ረድኤት ምትሕልላፍን የጠቓልል። ካብቲ ክሊኒክ ምስ ወጻእካ ምልክታት እንተተረከቡምካ፣ ናብ **9-1-1** ወይ ናብቲ ናይ ከባቢኻ ህጹጽ ቁጽሪ ደውል።

ኩሉ ግዜ ከቢድ ወይ ዘይተጸበኻ ግብረ-መልሲ ኣብ ጥዕናኻ ኣብ ዘጋጥመካ ንወሃቢ ክንክን ጥዕናኻ ጸብጻብ ምሃብ ኣገዳሲ እዩ።

እቲ ክታብት ክወስድ ዘይግብኦ መን እዩ?

ንስኻ ወይ ውላድካ ቅድሚ ሕጂ ንዝወሰድካዮ መጠን ዝኾነ ክታብት መኒንጎኮካል፣ ወይ ዝኾነ ክፋል ናይቲ መኒንጎኮካል ኳድሪሻለንት ኮንጁጌት ክታብት ንህይወትካ ኣብ ሓዲጋ ዘእቱ ምላሽ እንተሃልዩካ ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ።

ብሰንኪ ሰዓል ወይ ካልእ ቀሊል ሕማም ክታብት ምድንጓይ ኣየድልን። ይኹን እምበር፣ፈኩስ ሰክፍታታት እንተሃልዩካ ምስ ኣላዩ ክንክን ጥዕናኻ ተዘራረብ።

ረኽሲ መኒንጎኮካል እንታይ እዩ?

ረኽሲ መኒንጎኮካል ብባክተርያ ዝመጽእ እዩ። ብሰንኪ ዓይነታት A፣ C፣ Y ከምኡውን W ዝመጽእ ረኽሲ መኒንጎኮካል ኣብ B.C ኣዝዩ ሳሕቲ እዩ። ሳሕቲ እኳ እንተኾነ፣ ንመኒንጅይትስ ዝበሃል ረኽሲ ናይቲ ንሓንጎል ዝሸፍን ሸፋን፣ ከምኡ'ውን ሴፕቲሴምያ ዝበሃል ረኽሲ ደም

ሓዊሱ ከበድትን ንህይወት-ኣብ-ሓዲጋ ዘእቱን ረኽሲታት ከስዕብ ይኸእል እዩ። ካብ ነፍሲ ወከፍ 100 ዝሓመሙ ሰባት፣ ዋላ'ውን ሕክምና እንተተቐበሉ፣ ክሳብ 15 ክሞቱ 'ዮም። ቀዋሚ ጸገማት ረኽሲ፣ ምጉዳእ ሓንጎል፣ ጸግም ምጽግምን ምጥፋእ ኣካላትን ይርከብዎም።

ረኽሲ መኒንጎኮካል ካብ ሰብ ናብ ሰብ ብምስዓል፣ ሕንጥሽይ ብምባል፣ ወይ ድማ ብቐረባ ገጽ ንገጽ ብምርኻብ ይላበድ። ብመንገዲ ምራቕ እውን ክላበድ ይኸእል እዩ። እዚ ድማ ከም ምስዓም ወይ ምክፋል ምግቢ፣ መስተ፣ ሽጋራ፣ ልፕስቲክ፣ ፕሮሙዝ ማይ፣ ንስፖርት ዝውዕል መካላኸሊ ኣፍ፣ ወይ መሳርሒታት ሙዚቃ ዝሓመሰሉ ንጥፊታት ከጋጥም ይኸእል እዩ።

ብሱል ንእሽቶይ ፍቓድ

ወለዲ ወይ ኣለይትን ደቆምን ንክታብት ፍቓድ ንምርካብ ከመደየጡ ይምከር። ትሕቲ 19 ዓመት ዝዕድሚኦም ህጻናት፣ ንነፍሲ ወከፍ ክታብት ዘለዎ ረብሓን ክህሉ ዝኸእል ግብረ-መልስን ከምኡ'ውን ክታብት ናይ ዘይምኽታብ ከምጽእ ዝኸእል ሓዲጋን ክርድኡ ዝኸእሉ፣ ብሕጋዊ መንገዲ ክታብት ክሰማምዑ ወይ ክነጽግዎ ይኸእሉ እዮም። ብዛዕባ ብሱላት ንኣሽቱ ፍቓደኛ ምዃን ተወሳኺ ሓበሬታ እንተ ደሊኻ ኣብ [HealthLinkBC File #119 The Infants Act, Mature Minor Consent and Immunization](#) ርአ።

ብዛዕባ ክታብት ንዝበለፀ ሓበሬታ፣ ኣብ www.immunizebc.ca ን ብጻሕ።

